

**IŞIK ÜNİVERSİTESİ
BİLİMSEL ARAŞTIRMA PROJELERİ
YÖNERGESİ**

**BİRİNCİ BÖLÜM
Kapsam ve Tanımlar**

Kapsam

MADDE 1 - (1) Bu yönerge, Işık Üniversitesi öğretim üyeleri ve doktora, tıpta uzmanlık ve sanatta yeterlik eğitimini tamamlamış araştırmacılar tarafından yönetilen bilimsel araştırma proje tekliflerinin değerlendirilmesi, kabulü, desteklenmesi, bunlara ilişkin hizmetlerin yürütülmesi, izlenmesi, sonuçları/-nın değerlendirilmesi ve kamuoyuna duyurulması ile ilgili usul ve esasları düzenler.

Dayanak

MADDE 2 - (1) Bu yönerge 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 4684 sayılı Kanunla değişik 58 inci maddesine dayanılarak çıkarılan Yükseköğretim Kurulu'nun (YÖK'ün) 10.04.2002 tarihli "Yükseköğretim Kurumları Bilimsel Araştırma Projeleri Hakkında Yönetmelik" esas alınarak düzenlenmiştir.

Tanımlar

MADDE 3 - (1) Bu yönergede geçen kavramların tanımları aşağıda belirtilmiştir.

- (a) Üniversite: Işık Üniversitesi.
- (b) Üniversite Yönetim Kurulu: Işık Üniversitesi Yönetim Kurulu.
- (c) Senato: Işık Üniversitesi Senatosu.
- (ç) Mütevelli Heyeti: Işık Üniversitesi Mütevelli Heyeti.
- (d) Rektör: Işık Üniversitesi Rektörü.
- (e) Komisyon: Bilimsel Araştırma Projeleri (BAP) Komisyonu.
- (f) Bilimsel Araştırma Projesi: Tamamlandığında sonuçları ile alanında bilime, teknolojik, ekonomik, sosyal ve kültürel kalkınmaya evrensel veya ulusal ölçülerde katkı yapmayı amaçlayan; Üniversitenin araştırma ve öğretim sürecine katkıda bulunması beklenen; Üniversite içi ve/veya dışı, ulusal ve/veya uluslararası kurum ve kuruluşların finansal desteği ile yapılan proje.
- (g) Proje Yöneticisi: Projeyi öneren, hazırlanmasından, yürütülmesinden sorumlu olan öğretim üyesi veya doktora, tıpta uzmanlık, ya da sanatta yeterlik eğitimini tamamlamış araştırmacı.
- (ğ) Araştırmacı: Bilimsel araştırma projesinin yürütülebilmesi için proje Yöneticisi tarafından proje ekibinde gösterilen öğretim elemanı, lisansüstü öğrenci ve bunların dışında çalışan personel.

Proje Türleri

MADDE 4 - (1) Bilimsel araştırma projeleri aşağıda belirtilen özelliklere göre değerlendirilir:

(a) İç Destekli Araştırma Projeleri: Öğretim üyelerinin tamamen Üniversite finansal desteği ile yürütülmek üzere oluşturulan ve çıktıları bakımından evrensel düzeyde bilimsel katkı yapmayı amaçlayan bilimsel araştırma projeleri ve dış kaynaklı, kapsamlı projeler (aşağıda tanımlanan 2. ve 3. proje türleri) üretmeye yönelik olarak gerekli duyulan ön çalışmaların yapılmasını amaçlayan projeler.

(a)-1 Bilimsel Araştırma Projeleri: Öğretim üyeleri tarafından tamamen Üniversite finansal desteği ile yürütülmek üzere oluşturulan ve çıktıları bakımından evrensel düzeyde bilimsel katkı yapmayı amaçlayan projeler.

(a)-2 Kısmi İç Destekli Bilimsel Araştırma Projeleri: Üniversitenin bilimsel, akademik ve kurumsal kazanımlarının ağırlıklı olduğu Madde-4-(b)'de tanımlanan dış destekli projeye tamamlayıcı ve/veya teşvik edici olarak Üniversite'den ek finansal destek sağlamak amacıyla hazırlanan projeler.

(a)-3 Bilimsel Ön Hazırlık Çalışması Projeleri: Dış kaynaklı, kapsamlı projeler oluşturmaya yönelik ön çalışmaların yapılmasını amaçlayan projeler.

(a)-4 Araştırma ve Öğretim İşbirliği Oluşturma Projeleri: Öğretim üyelerinin, ulusal ve uluslararası bilimsel ve eğitsel işbirliklerine katılma ve yeni işbirlikleri oluşturmayı amaçlayan ve Üniversitenin araştırma ve öğretim sürecine kısa veya uzun dönemde doğrudan veya dolaylı katkıda bulunmayı amaçlayan projeler.

(a)-5 Öğretim Kalitesini Geliştirme Projeleri: Öğretim üyelerinin verdikleri derslerin öğretim kalitesini veya yaptıkları lisansüstü tezlerin niteliğini arttırmayı ve Üniversitenin araştırma ve öğretim sürecine katkıda bulunmayı amaçlayan projeler.

(a)-6 Sosyal Sorumluluk Projeleri: Sosyal ve kültürel yaşama yerel, ulusal veya evrensel ölçülerde hizmet ve katkı yapmayı amaçlayan projeler.

(a)-7 Bilimsel Toplantı Düzenleme Projeleri: Öğretim üyeleri tarafından ulusal ve/veya uluslararası düzeyde yapılacak bilimsel ve akademik toplantıların düzenlenmesini ve gerçekleştirilmesini kapsayan projeler.

(b) Dış Destekli Bilimsel Araştırma Projeleri: Tamamen veya kısmen ulusal ve/veya uluslararası kurum ve kuruluşlar tarafından finansal olarak desteklenen ve bilime, teknolojiye, ekonomiye, sosyal ve kültürel yaşama evrensel veya ulusal ölçülerde katkı yapmayı amaçlayan araştırma veya danışmanlık projeleri.

İKİNCİ BÖLÜM

BAP Komisyonunun Seçimi ve Görevleri

Komisyon üyelerinin belirlenmesi

MADDE 5 - (1) BAP Komisyonu, Rektör veya görevlendireceği bir Rektör Yardımcısının başkanlığında Üniversite bünyesindeki enstitülerin müdürleri ve Senatonun önerisiyle Rektör tarafından görevlendirilen, uluslararası atif endekslerince taranan dergilerde yayını olan ve/veya yayımlarına bu endekslerce taranan dergilerde atif yapılan en az üç en çok yedi öğretim üyesinden oluşur.

(2) Komisyon üyeleri, Üniversite'de var olan bilim dalları arasında denge gözetilmek suretiyle dört yıl için görevlendirilir.

(3) Süresi biten üye aynı usulle yeniden görevlendirilebilir.

(4) Asli görevleri nedeniyle Komisyonda bulunan üyelerin her ne şekilde olursa olsun esas görevlerinden ayrılmaları halinde Komisyondaki görevleri de kendiliğinden sona erer.

(5) Enstitü müdürleri dışındaki komisyon üyeleri; görev, yetki ve sorumluluklarını yerine getiremediklerinin tespit edilmesi halinde, Senato'nun önerisi üzerine Rektör tarafından görev süreleri dolmadan görevden alınabilirler.

Komisyunun görevleri

MADDE 6 - (1) BAP Komisyonunun görevleri şunlardır:

- (a) Araştırma projelerinin başvuru, inceleme, izleme ve değerlendirilme süreçleri için gerekli ilkelerin oluşturulması ve güncellenmesi konusunda görüş ve öneriler oluşturmak.
- (b) Araştırma projelerinin başvuru, yürütme ve sonuçlandırma süreçleri hakkındaki bilgilendirme dokümantasyonu, kullanılacak formların oluşturulması ve güncellenmesine yönelik görüş ve öneriler oluşturmak.
- (c) Üniversite web sayfasındaki BAP ile ilgili bölümün kapsamının oluşturulması ve güncellenmesine yönelik görüş ve öneriler oluşturmak.
- (ç) İç destekli proje önerilerinin; başvuru, kabul, yürütme ve sonuçlandırma sürecindeki Üniversite tarafından yapılması gerekli olan inceleme, izleme ve değerlendirilme çalışmalarını yapmak.
- (d) Dış destekli projelerin; sözleşmelerinin hazırlanması-imzalanması, yürütülmesi ve sonuçlandırılması sürecinde Rektörün gerekli gördüğü inceleme, izleme ve değerlendirmeleri yapmak.
- (e) Projelerin tanıtımına yönelik olarak yayımlanabilirliği hakkında çalışma yaparak yıllık rapor hazırlamak.
- (f) Üniversitenin bilimsel araştırma faaliyetleri ile ilgili olarak Rektörün talep ettiği diğer konularda görüş ve öneriler oluşturmak.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

İç Destekli Araştırma Projelerine İlişkin İlkeler

Proje önerilerinin hazırlanması ve başvuru

MADDE 7 - (1) İç Destekli Bilimsel Araştırma Projeleri'nin değerlendirilmesinde, Üniversite'nin stratejik gelişme planına, Üniversite Yönetim Kurulu'nun belirlediği bilim politikasına uygun konulara öncelik verilerek, Üniversitenin bu amaçla kullanılmak üzere belirlediği bütçenin alanlara ve projelere dengeli olarak dağılımı esas alınır.

- (2) Proje çalışmaları için, proje başvuru, yürütme ve sonuçlandırma süreci, adımları hakkında güncel bilgilerin yer aldığı ve Üniversite web sayfasında erişime açık tutulan "BAP Rehberi" kullanılır.
- (3) Proje başvuruları yılda iki kez Kasım ve Nisan dönemlerinde ilgili ayın son iş gününe kadar yapılabilir.
- (4) Proje başvuruları, projenin gerekçesinin, önceliğinin, bütçe ve personel dökümünün ayrıntılı olarak yer aldığı "Proje Başvuru Formu" ile yapılır.
- (5) Proje başvuru formunda projenin Madde-4-(a)'da tanımlanan türünü belirtmelidir.
- (6) Proje önerileri ve raporları tamamen tek dil kullanılarak İngilizce veya Türkçe olarak sunulabilir.
- (7) Proje önerisinde, talep edilen bütçe kalemleri ayrıntılı olarak gerekçelendirilmelidir; alımlar için fiyat ön araştırması sonuçları proforma fatura ve/veya kaynak gösterilerek verilmelidir.
- (8) Proje önerisinde, öngörülen proje çıktıları ve başarı ölçütleri somut olarak açıklanmalıdır. BAP projelerinin başarılı olarak tamamlanabilmesi için, makale, bildiri, lisansüstü tez, bitirme projesi, deney düzeneği, yazılım aracı, özgün öğretim tekniği, kurum dışı araştırma işbirliği gibi çıktıların üretilmesi beklenmektedir.

- (9) İnsanlar ve/veya hayvanlar üzerinde çalışma içeren proje önerilerine Üniversitemiz Etik Komisyonu'ndan etik olurunun eklenmesi gereklidir.
- (10) Proje önerisinde Yönetici ve araştırmacıların varsa tamamlanmış veya devam eden diğer iç ve dış destekli projeleri ile ortaklık ve farklılıkları açıklıkla belirtilmelidir.
- (11) Proje önerisinin değerlendirilmesinde, proje yöneticisi ve araştırmacıların varsa önceki projelerinin başarı durumları dikkate alınır. Bu nedenle, proje önerisinde, proje yöneticisi ve araştırmacıların varsa önceki projelerinin başarı durumlarının ve özellikle çıktılarının açıklanması beklenir.
- (12) İç destekli projede, Yönetici ve Üniversitede tam zamanlı çalışan araştırmacılar ve personel çalışma karşılığı ücret alamaz.
- (13) İç destekli projelerin değerlendirilmesinde, Proje yöneticisinin önceki BAP projelerinden üretilen çıktılar dikkate alınır.

Projelerin kabulü, yürütülmesi ve sonuçlandırılması

- MADDE 8** - (1) Araştırma projeleri, Komisyon tarafından doğrudan ve/veya hakem görüşleri alınarak değerlendirilir ve değerlendirme sonuçları bir raporla Rektör'e sunulur.
- (2) Rektör, Komisyon raporunu, Üniversite Yönetim Kurulu ve Mütevelli Heyeti'nin onayına sunar.
 - (3) Kabul edilen projeler için Komisyon raporunda yer alan hususların kapsandığı Proje Sözleşmesi Rektör ve Yönetici tarafından imzalanarak proje yürürlüğe girer. Proje yürürlük tarihi sözleşme tarihidir.
 - (4) Yönetici, projeyi, "Proje Sözleşmesi" ve sözleşmeye esas olan (sözleşme eki olarak yer alan) proje dokümanına bağlı kalarak yürütür ve sonuçlandırır.
 - (5) Proje Yöneticisi, proje tanıtım bilgilerinin Üniversite web sayfasında yer almasını ve güncellenmesini sağlar.
 - (6) Proje gelişme veya sonuç raporunun zamanında sunulmaması veya yetersiz bulunması, projenin sözleşmeye uygun yürütülmemesi gibi durumlarda BAP Komisyonu proje sözleşmesinde yeniden düzenleme ve/veya proje gelişme ve sonuç raporlarında düzeltme isteyebilir veya projeyi iptal edebilir.
 - (7) Proje Yöneticisinin görevden ayrılması durumunda yöneticisi olduğu BAP projeleri istifa tarihi itibarı ile durdurulur.
 - (8) Projesi durdurulan, geçersiz sayılan veya sonuç raporu yeterli bulunmayan proje sahibi iki yıl süreyle yeni proje önerisinde bulunamaz.
 - (9) İptal edilen projeler kapsamında alınan aygıt, ekipman ve malzemeler proje Yöneticisinden geri alınarak bağlı bulunduğu birimin kullanımına verilir.

Proje raporları

- MADDE 9** - (1) Proje Yöneticisi, Komisyona yapılan çalışmalarla ilgili bilgilerin yer aldığı yıllık gelişme raporunu "Proje Rapor Formu"nu esas alarak hazırlayıp sunar. Bir yıl süreli projelerde ara rapor verilmez.
- (2) Projenin izleyen yıldaki desteğin sürmesi önceki yıla ait gelişme raporunun değerlendirme sonucuna göre belirlenir.

- (3) Proje Yöneticisi, proje kapsamında yapılan bütün çalışmaların ayrıntılı olarak yer aldığı proje sonuç raporunu, "Proje Raporu Formu" esas alarak hazırlayarak projenin bitiş tarihini izleyen bir ay içinde sunar.

Proje süreleri

MADDE 10 - (1) İç destekli araştırma projeleri için proje süreleri aşağıdaki sürelerle sınırlıdır:

- (a)-1 Bilimsel Araştırma Projeleri: 3 Yıl.
- (a)-2 Kısmi İç Destekli Bilimsel Araştırma Projeleri: 3 Yıl.
- (a)-3 Bilimsel Ön Hazırlık Çalışması Projeleri: 1 Yıl.
- (a)-4 Araştırma İşbirliği Oluşturma Projeleri: 2 Yıl.
- (a)-5 Öğretim Kalitesini Geliştirme Projeleri: 2 Yıl.
- (a)-6 Sosyal Sorumluluk Projeleri: 2 Yıl.
- (a)-7 Bilimsel Toplantı Düzenleme Projeleri: 1 Yıl.

- (2) Proje Yöneticisinin talebi ve BAP Komisyonun uygun görüşü ile ek süre ve/veya ek kaynak verilebilir. Ek süre bir yılı, ek kaynak ise toplam proje maliyetinin %50'sini aşamaz.

Fikir ve telif hakları

MADDE 11 - (1) Proje kapsamında yapılan çalışmalarla ilişkili olarak yapılan her türü yayınlarda Işık Üniversitesi BAP desteğinin proje numarası verilerek belirtilmesi zorunludur.

İç Destekli Bilimsel Araştırma Projesinden elde edilen sonuçların fikir ve telif haklarının proje sözleşmesinde düzenlenmesinde, %60'ının Yönetici ve Yöneticinin belirlediği araştırmacılar ve %40'ının Üniversiteye ait olması ilkesel olarak dikkate alınır. Proje Yöneticisinin gerekçeli başvurusu ve/veya BAP Komisyonun önerisi ile ÜYK tarafından farklı bir oran uygulanabilir. Yönetici, kendisi ve araştırmacıların fikir ve telif paylaşımındaki oranların belirlenmesinde tam yetkilidir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Dış Destekli Araştırma Projelerine İlişkin İlkeler

MADDE 12 - (1) Dış Destekli Bilimsel Araştırma Projelerinin, Üniversiteye getirdiği sorumluluk ve kazanımlar bakımından incelenmesi ve izlenmesi gereklidir. Bu amaçla dış destek alınacak ilgili kuruma sunulmak üzere hazırlanan proje önerisini ve imzaya açılacak proje sözleşmesi için Rektör onayı alınması zorunludur. Rektör, incelemeyi doğrudan veya BAP Komisyonundan ve/veya bizzat kendisinin belirleyeceği hakemlerden görüş alarak yapabilir.

MADDE 13 - (1) Dış destekli projelerden, en çok %20'ye kadar Üniversite payı alınır. Bu pay Üniversite Yönetim Kurulu tarafından belirlenir. Üniversite payının belirlenmesinde, projede öngörülen Üniversitenin Akademik ve kurumsal kazanımları, proje kapsamının bilimsel veya uygulamaya yönelik ağırlığı ve sağlanan dış desteğin koşulları dikkate alınır.

MADDE 14 - (1) Dış destekli proje Yöneticisinin talebi ve/veya BAP Komisyonun önerisi ile, Üniversitenin akademik ve kurumsal kazanımları dikkate alınarak, projenin alınabilmesi, verimli biçimde yürütülebilmesi, çıktılarının artırılması ve proje takımını teşvik etmek amacıyla dış desteğin en çok %100'ü kadar Üniversiteden kısmi destek sağlanabilir. Bu destek, Madde-4-(a)-2'de belirtilen İç Destekli Araştırma Projeleri - Kısmi Destek Projeleri hakkındaki ilkeler çerçevesinde ele alınır.

MADDE 15 - (1) Proje kapsamında elde edilen bilimsel sonuçların fikir ve telif haklarının paylaşımında dış desteği sağlayan kurumun yapılan proje sözleşmesinde yer alan koşulları esas almır. Proje sözleşmesinde, fikir ve telif haklarının düzenlenmesinde, ilkesel olarak dikkate alınacak hususlar şunlardır: 1) Dış desteği sağlayan kuruma yalnızca fikir ve telif haklarını satın almada öncelik hakkı verilmesi; 2) fikir ve telif haklarının %60'ının Yönetici ve araştırmacılara ve %40'ının Üniversiteye ait olması; Yöneticinin, %60 oranının kendisi ve araştırmacılara paylaşılmasında tam yetkili olması.

MADDE 16 - (1) Dış destekli projelerin yürütülmesinde, dış desteği veren kurumun öngördüğü koşullar ve proje sözleşmesi hükümleri saklı olmak üzere bu Yönerge hükümleri uygulanır.

BEŞİNCİ BÖLÜM DİĞER GENEL HUSUSLAR

Proje bütçesinin kullanımı

MADDE 17 - (1) Proje bütçesi, proje süresi ile sınırlı olmak üzere çalıştırılacakların harcamaları, ücretleri, yol-luk, hizmet alımları, projede yer alan lisansüstü öğrencilere yapılacak burs ödemeleri, tüketim malları ve malzeme alımları, demirbaş alımları ile makine ve teçhizat alımları ve buna ilişkin diğer giderler için kullanılır.

(2) Bilimsel araştırma projesi kapsamında yapılacak harcama, avans ve satın alma işlemleri, proje Yöneticisinin talebi ve Rektörlük onayı ile Üniversite'nin Mali İşler Daire Başkanlığı ve Satın Alma Müdürlüğü tarafından yürütülür.

(3) Bilimsel Araştırma Projeleri için verilecek avans harcanan tutarlara ilişkin kanıtlayıcı belgelerin, en çok bir ay içinde Mali İşler Daire Başkanlığı'na verilmesi gerekir.

(4) İşin tamamlanmasından sonra veya mali yılın sonunda bu sürelerin dolmasını beklemeksizin avans artığının iade edilmesi, henüz mahsubu yapılmamış harcamalara ait belgelerin verilmesi ve varsa artan paranın iade edilmesi suretiyle mahsup işleminin gerçekleştirilmesi zorunludur. Bu şekilde mahsup işlemi yapılmadıkça aynı iş için yeniden avans verilemez.

Ayniyat kayıtları

MADDE 18 - (1) Proje kapsamında alınan teçhizatlar, proje yöneticisi ve demirbaşı kullanan araştırmacı adına Üniversite demirbaşı olarak kayda alınır.

Uygulanacak hükümler

MADDE 19 - (1) Bu Yönergede yer almayan hususlar hakkında "Yükseköğretim Kurumları Bilimsel Araştırma Projeleri Hakkında Yönetmelik" hükümleri ve genel hükümler uygulanır.

Yürürlük

MADDE 20 - (1) Bu yönerge Mütevelli Heyeti'nin onay tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 21 - (1) Bu Yönerge Rektör tarafından yürütülür.